

Verhale Deur Oscar Wilde

Die Nagtegaal en die Roos

THINK
DIGITAL ACADEMY

‘Sy het gesê dat sy met my sou dans as ek vir haar rooi rose bring,’ het die jong Student uitgeroep, ‘maar in my hele tuin is daar nie 'n enkele rooi roos nie.’”

Vanuit haar nes in die akkerboom het die Nagtegaal hom gehoor en sy het deur die blare gekyk en gewonder.

‘Geen rooi roos in my hele tuin nie!’ het hy uitgeroep, en sy pragtige oë het vol trane geword. ‘Ag, hoe klein dinge afhang van geluk! Ek het alles gelees wat die wyse manne geskryf het, en al die geheime van die filosofie is myne, maar weens die gebrek aan ’n rooi roos word my lewe ellendig gemaak.’”

'Hier is uiteindelik 'n ware minnaar,' het die Nagtegaal gesê.
'Nag ná nag het ek vir hom gesing, al het ek hom nie geken
nie: nag ná nag het ek sy storie vir die sterre vertel, en nou
sien ek hom. Sy hare is donker soos die Hiasint blom en sy
lippe is rooi soos die roos van sy begeerte; maar passie het
sy gesig soos bleek ivoor gemaak, en verdriet het haar seël
op sy voorkop gesit.'

‘Die Prins hou môre aand ’n bal,’ het die jong Student
gemompel, ‘en my geliefde sal deel van die geselskap
wees.’

‘As ek vir haar ’n rooi roos bring, sal ek haar in my arms hou, en sy sal haar kop op my skouer lê, en haar hand sal in myne wees. Maar daar is geen rooi roos in my tuin nie, so ek sal eensaam sit, en sy sal verby my loop. Sy sal geen ag op my slaan nie, en my hart sal breek.’

‘Hier is inderdaad die ware minnaar,’ het die Nagtegaal gesê. ‘Waarvan ek sing, ly hy – wat vir my vreugde is, is vir hom pyn. Liefde is sekerlik ’n wonderlike ding. Dit is kosbaarder as smaragde en waardevoller as fyn opale. Pêrels en granate kan dit nie koop nie, en dit word nie in die mark te koop aangebied nie. Dit kan nie by die handelaars gekoop word nie, en dit kan nie met goud afgeweeg word nie.’

‘Die musikante sal in hul galery sit,’ het die jong Student gesê, ‘en op hul snaarinstrumente speel, en my geliefde sal dans op die klanke van die harp en die viool. Sy sal so liggies dans dat haar voete nie die vloer sal raak nie, en die hofdienaars in hul vrolike klere sal om haar saamdruk.’

Maar sy sal nie met my dans nie, want ek het geen rooi roos om vir haar te gee nie,' en hy het homself op die gras neergegooi, sy gesig in sy hande begrawe, en gehuil.

‘Waarom huil hy?’ het ’n klein Groen Akkedis gevra, terwyl hy met sy stert in die lug by hom verbygehardloop het.

‘Hoekom, inderdaad?’ het ’n Skoenlapper gesê, wat agter ’n sonstraal aangefladder het.

‘Hoekom, inderdaad?’ het ’n Madeliefie in ’n sagte, lae stemmetjie vir sy buurman gefluister.

‘Hy huil oor ’n rooi roos,’ het die Nagtegaal gesê.

‘Oor ’n rooi roos?’ het hulle uitgeroep, ‘hoe belaglik!’ en die klein Akkedis, wat ietwat van ’n sinikus was, het hardop gelag.

Maar die Nagtegaal het die geheim van die Student se verdriet verstaan, en sy het stil in die eikeboom gesit en nadink oor die misterie van Liefde.

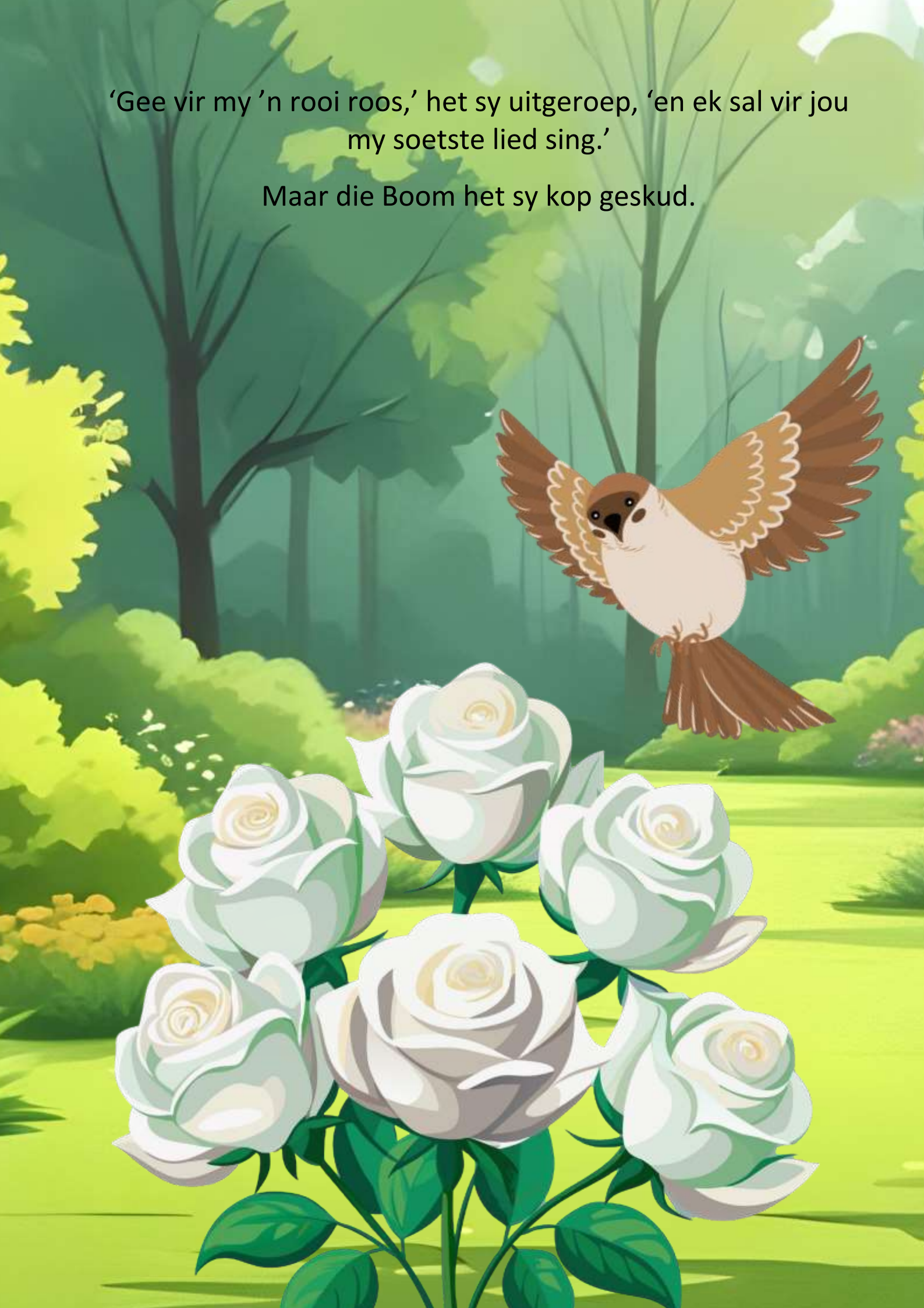
Skielik het sy haar bruin vlerke oopgesprei vir vlug, en in die lug opgestyg. Sy het soos 'n skaduwee deur die bos gegaan, en soos 'n skaduwee het sy oor die tuin gesweef.

In die middel van die grasperk het daar 'n pragtige Roosboom gestaan, en toe sy dit sien, het sy na dit toe gevlieg en op 'n takkie neergestryk.

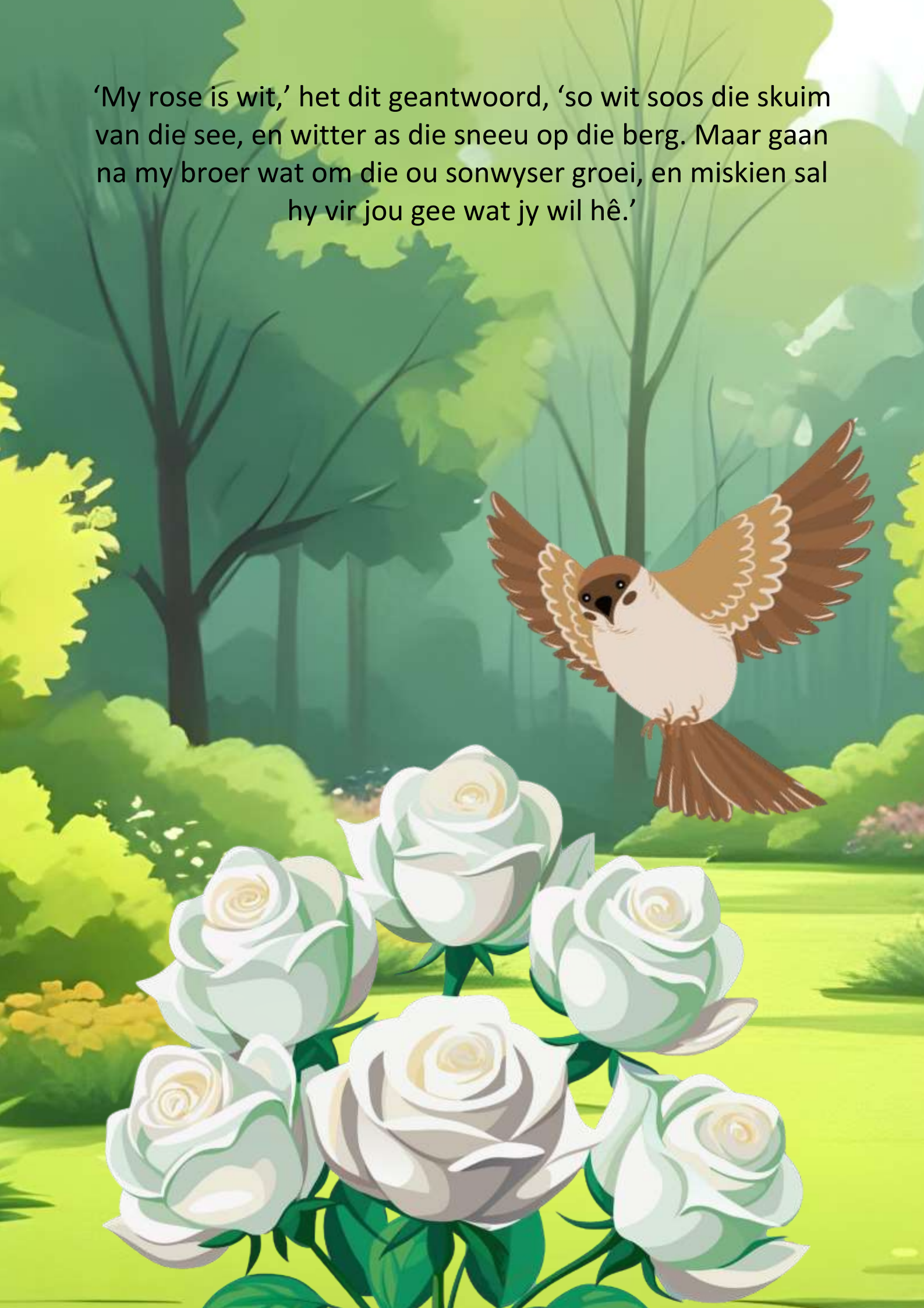

'Gee vir my 'n rooi roos,' het sy uitgeroep, 'en ek sal vir jou
my soetste lied sing.'

Maar die Boom het sy kop geskud.

‘My rose is wit,’ het dit geantwoord, ‘so wit soos die skuim van die see, en witter as die sneeu op die berg. Maar gaan na my broer wat om die ou sonwyser groei, en miskien sal hy vir jou gee wat jy wil hê.’

Toe het die Nagtegaal na die Roosboom gevlieg wat om die
ou sonwyser gegroei het.

‘Gee vir my ’n rooi roos,’ het sy uitgeroep, ‘en ek sal vir jou
my soetste lied sing.’

Maar die Boom het sy kop geskud.

'My rose is geel,' het dit geantwoord, 'so geel soos die hare van die meermin wat op 'n amber troon sit, en geler as die affodil wat in die weiveld blom voordat die maaier met sy sekel kom.

Maar gaan na my broer wat onder die Student se venster groei, en miskien sal hy vir jou gee wat jy wil hê.

Toe het die Nagtegaal na die Roosboom gevlieg wat onder
die Student se venster gegroei het.

‘Gee vir my ’n rooi roos,’ het sy uitgeroep, ‘en ek sal vir jou
my soetste lied sing.’

Maar die Boom het sy kop geskud.

‘My rose is rooi,’ het dit geantwoord, ‘so rooi soos die voete van die duif, en rooiër as die groot waaierkorale wat in die oseaangrotte wieg en waai. Maar die winter het my are verkil, en die ryp het my knoppe geknyp, en die storm het my takke gebreek, en ek sal glad nie roosblomme hê hierdie jaar nie.’

‘Een rooi roos is al wat ek wil hê,’ het die Nagtegaal uitgeroep, ‘net een rooi roos! Is daar geen manier waarop ek dit kan kry nie?’

‘Daar is ’n manier,’ het die Boom geantwoord, ‘maar dit is so verskriklik dat ek dit nie durf vir jou sê nie.’

‘Sê my,’ het die Nagtegaal gesê, ‘ek is nie bang nie.’

'As jy 'n rooi roos wil hê,' het die Boom gesê, 'moet jy dit uit musiek bou in die maanlig, en dit kleur met jou eie hartsbloed. Jy moet vir my sing met jou bors teen 'n doring. Jy moet die hele nag lank vir my sing, en die doring moet jou hart deurboor, en jou lewensbloed moet in my are vloei en myne word.'

‘Dood is ’n groot prys om te betaal vir ’n rooi roos,’ het die Nagtegaal uitgeroep, ‘en Lewe is baie kosbaar vir almal. Dit is aangenaam om in die groen woud te sit en na die Son te kyk in sy goue strydwa, en die Maan in haar pêrelstrydwa.

Soet is die geur van die meidoorn, en soet is die blouklokkies wat in die vallei wegkruip, en die heide wat op die heuwel waai. Tog, Liefde is beter as Lewe, en wat is die hart van ’n voël in vergelyking met die hart van ’n man?’

Toe het sy haar bruin vlerke oopgesprei vir vlug, en in die lug opgestyg. Sy het soos 'n skaduwee oor die tuin gesweef, en soos 'n skaduwee deur die bos gegaan. Die jong Student het steeds op die gras gelê waar sy hom gelos het, en die trane was nog nie droog in sy pragtige oë nie.

‘Wees gelukkig,’ het die Nagtegaal uitgeroep, ‘wees gelukkig, jy sal jou rooi roos kry. Ek sal dit uit musiek bou in die maanlig, en dit met my eie hartsbloed kleur. Al wat ek in ruil van jou vra, is dat jy ’n ware minnaar sal wees, want Liefde is wyser as Filosofie, al is sy wys, en magtiger as Krag, al is hy magtig. Vlamkleurig is sy vlerke en sy liggaam is soos ’n vlam. Sy lippe is soet soos heuning en sy asem is soos wierook.’

Die Student het van die gras af opgekyk en geluister, maar hy kon nie verstaan wat die Nagtegaal vir hom sê nie, want hy het net die dinge geken wat in boeke neergeskryf is.

Maar die Eikeboom het verstaan en was hartseer, want hy was baie lief vir die klein Nagtegaal wat haar nes in sy takke gebou het.

‘Sing vir my een laaste lied,’ het hy gefluister. ‘Ek sal baie eensaam voel wanneer jy weg is.’

Toe het die Nagtegaal vir die Eikeboom gesing, en haar stem was soos water wat uit ’n silwer kruik borrel. Toe sy haar lied klaargemaak het, het die Student opgestaan en ’n notaboek en ’n loodpotlood uit sy sak gehaal.

‘Sy het vorm,’ het hy vir homself gesê, terwyl hy deur die bos gestap het – ‘dit kan nie van haar ontken word nie, maar het sy gevoel? Ek is nie bang nie. Trouens, sy is soos die meeste kunstenaars, alles styl sonder enige opregtheid. Sy sou haarself nie vir ander opoffer nie. Sy dink net aan musiek, en almal weet dat die kunste selfsugtig is.’”

‘Tog moet erken word dat sy ’n paar pragtige note in haar stem het. Wat ’n jammerte dat dit niks beteken nie, of enige praktiese nut het.’ En hy het in sy kamer ingegaan, op sy klein bed neergelê en begin dink aan sy geliefde, en na ’n ruk het hy aan die slaap geraak.

En toe die Maan in die hemel geskyn het, het die Nagtegaal na die Roosboom gevlieg en haar bors teen die doring gedruk. Die hele nag lank het sy gesing met haar bors teen die doring, en die koue kristal Maan het na onder geleun en geluister. Die hele nag lank het sy gesing, en die doring het al hoe dieper in haar bors ingegaan, en haar lewensbloed het stadig weggevloei.

Sy het eers gesing van die geboorte van liefde in die hart van 'n seun en 'n meisie. En op die boonste tak van die Roosboom het 'n wonderlike roos begin blom, blomblare na blomblare, soos lied na lied gevolg het. Bleek was dit aanvanklik, soos die mis wat oor die rivier hang – bleek soos die voete van die oggend, en silwer soos die vlerke van die dagbreek.

Soos die skaduwee van 'n roos in 'n silwerspieël, soos die skaduwee van 'n roos in 'n waterpoel, so was die roos wat op die boonste tak van die Boom geblom het.

Maar die Boom het na die Nagtegaal geroep om nader teen die doring te druk. 'Druk nader, klein Nagtegaal,' het die Boom uitgeroep, 'anders sal die dag aanbreek voordat die roos klaar is.'

Toe het die Nagtegaal nader teen die doring gedruk, en haar lied het harder en harder geword, want dit was die lied van die geboorte van passie in die siel van 'n man en 'n meisie. ✨

En 'n sagte blos van pienk het verskyn soos wanneer die bruidegom die lippe van die bruid soen. Maar die doring het nog nie haar hart bereik nie, en die hart van die roos het wit gebly, want slegs die hartsbloed van 'n Nagtegaal kan die hart van 'n roos karmynrooi kleur.

En die Boom het na die Nagtegaal geroep om nader teen die doring te druk. 'Druk nader, klein Nagtegaal,' het die Boom uitgeroep. 'Anders sal die dag aanbreek voordat die roos klaar is.'

Toe het die Nagtegaal nader teen die doring gedruk, en die doring het haar hart geraak, en 'n skerp pyn van lyding het deur haar geskiet. Bitter, bitter was die pyn, en wilder en wilder het haar lied geword, want sy het gesing van die Liefde wat deur die Dood vervolmaak word, van die Liefde wat nie in die graf sterf nie.

En die wonderlike roos het karmynrooi geword, soos die roos van die oostelike hemel. Karmynrooi was die gordel van blomblare, en karmynrooi soos 'n robyn was die hart.

Maar die Nagtegaal se stem het swakker geword en haar klein vlerkies het begin fladder, en 'n waas het oor haar oë gekom. Swakker en swakker het haar lied geword, en sy het gevoel hoe iets haar keel begin versmoor.

Toe het sy een laaste uitbarsting van musiek gegee. Die wit
Maan het dit gehoor, en sy het die dagbreek vergeet en
langer in die lug bly hang. Die rooi roos het dit gehoor en
het van verrukking gebewe, en sy blomblare oopgemaak vir
die koue oggendlug. Echo het dit na haar pers grot in die
heuvels gedra en die slapende herders uit hul drome
wakker gemaak. Dit het deur die riete van die rivier
gesweef, en hulle het die boodskap na die see gedra.

'Kyk, kyk!' het die Boom uitgeroep, "die roos is nou klaar";
maar die Nagtegaal het nie geantwoord nie, want sy het
dood in die lang gras gelê, met die doring in haar hart.

En teen die middag het die Student sy venster oopgemaak
en uitgekyk."

'Wel, wat 'n wonderlike geluk!' het hy uitgeroep, 'hier is 'n rooi roos! Ek het nog nooit in my lewe so 'n roos gesien nie. Dit is so mooi dat ek seker is dit het 'n lang Latynse naam.'

En hy het afgebuk en dit gepluk.

Toe het hy sy hoed opgesit en na die Professor se huis gehardloop met die roos in sy hand."

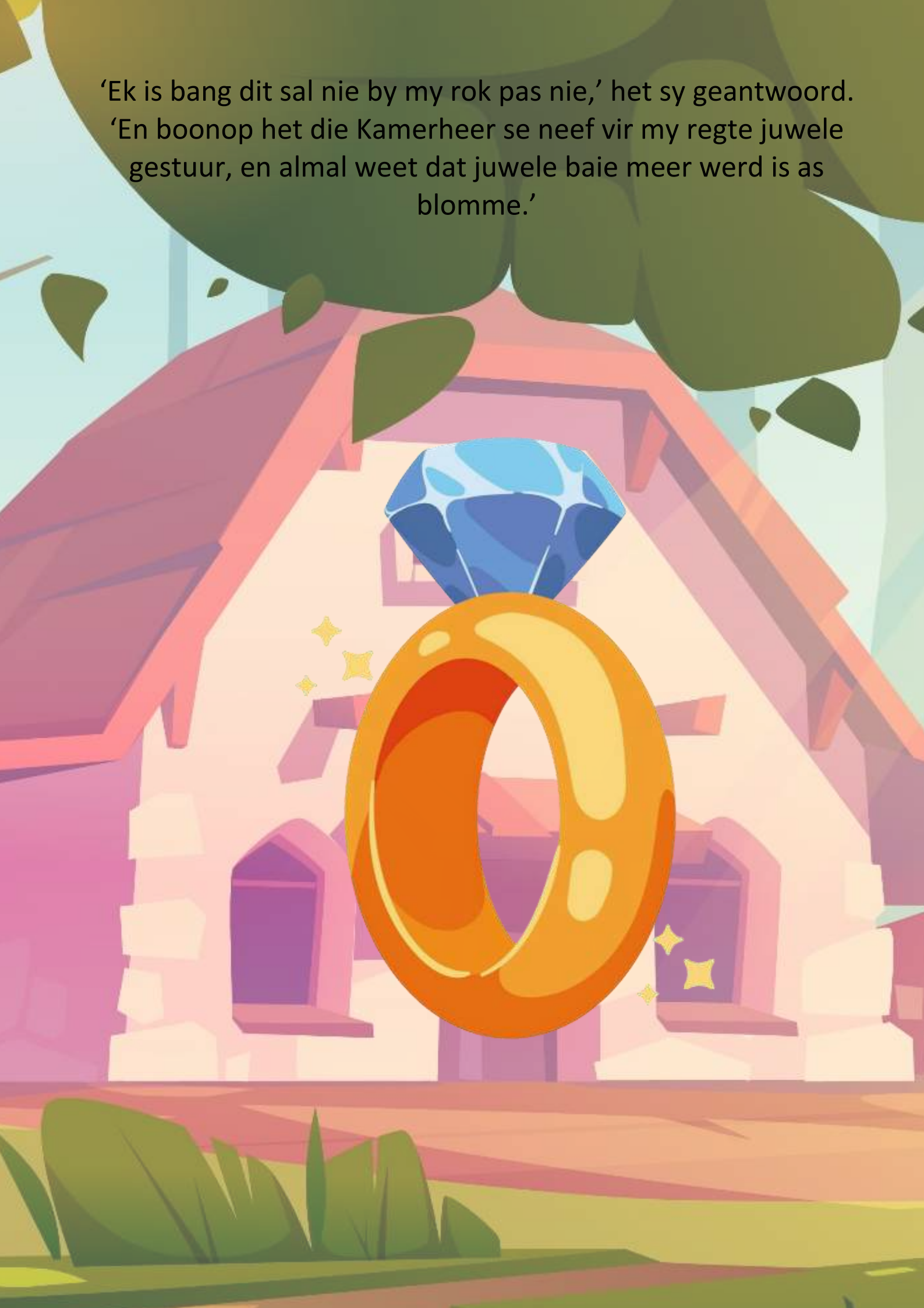
Die Professor se dogter het in die deuropening gesit en blou sy op 'n spoel opgerol, en haar klein hondjie het by haar voete gelê.

'Jy het gesê dat jy met my sal dans as ek vir jou 'n rooi roos bring,' het die student uitgeroep. 'Jy sal dit vanaand langs jou hart dra, en terwyl ons saam dans, sal dit vir jou vertel hoe lief ek jou het.'

Maar die meisie het gefrons."

‘Ek is bang dit sal nie by my rok pas nie,’ het sy geantwoord.
‘En boonop het die Kamerheer se neef vir my regte juwele
gestuur, en almal weet dat juwele baie meer werd is as
blomme.’

‘Wel, wat my betref, jy is baie ondankbaar,’ het die Student kwaad gesê; en hy het die roos in die straat gegooi, waar dit in die sloot geval het, en ’n wa-wiel het daaroor gery.

‘Ondankbaar!’ het die meisie gesê. ‘Ek sê jou wat, jy is baie onbeskof, en, uiteindelik, wie is jy? Net ’n Student. Wel, ek glo nie eens dat jy silwer gespes aan jou skoene het soos die Kamerheer se neef nie,’ en sy het opgestaan uit haar stoel en in die huis ingegaan.

‘Wat ’n dwaas ding is Liefde,’ het die Student gesê terwyl hy wegstap. ‘Dit is nie half so nuttig soos Logika nie, want dit bewys niks en dit vertel altyd van dinge wat nie gaan gebeur nie, en laat ’n mens glo in dinge wat nie waar is nie. Trouens, dit is heeltemal onprakties, en aangesien dit in hierdie tyd alles is om prakties te wees, sal ek terugkeer na Filosofie en Metafisika bestudeer.’

"Toe het hy na sy kamer teruggekeer, 'n groot, stoffige boek uitgehaal en begin lees.

THINK

DIGITAL ACADEMY

